

OBEZNIK

České katolické misie

Ročník XIII

Paříž

Číslo 4

léto 1982

PŘED 20 LETY BYL ZAHÁJEN KONCIL

Druhý Vatikánský koncil se sešel po dvouletých přípravách 11. října 1962 ve Vatikánu: za jeho cíl můžeme prohlásit proslulé *aggiornamento*, při jehož vyslovení dodnes některým křesťanům začne být nevolno. Za nejlepší překlad tohoto výrazu do češtiny nutno stále považovat proslulé gesto Jana XXIII, který místo odpovědi zvědavým novinářům mlčky přistoupil k oknu a otevřel je dokořán.

Od té doby se v církvi událo mnoho věcí, ale *aggiornamento* motivuje i nadále snahy, kterým koncil dal rozhodující impuls. Prvním viditelným gestem v tomto směru, ještě před koncilem, bylo papežovo vykročení z dobrovolného vatikánského vězení. Mnohý z nás si ještě vzpomíná na palcové titulky pod fotografiemi Jana XXIII, které hlásaly, že "Papež kráčí římskou ulicí"! Bylo to gesto smíru s laickým státem v Itálii. Po něm a po koncilu následovala jiná, z nichž se nás, Čechů, zcela bezprostředně dotýká nabídka smíru s našimi křesťanskými bratřími nekatolických vyznání. Tak jako papežovo vykročení z Vatikánu znamenalo obrácený list v napjatém vztahu k Itálii, tak i smír s křesťany jiných vyznání nebude jednoduchou záležitostí, ale bude vyžadovat *oboustranné* ústupky.

Jakého druhu budou tyto ústupky? Těžko říci, to bude záležet na partnerech. Úplně bezbolestné to nebude ani pro jedny ani pro druhé. Pro katolíky to bude jistě víc, než jen přestat nadávat na protestanty.

Ekumenismus si vítězně razí cestu křesťanským světem. Jiný potěšitelný výsledek, velmi dobře viditelný, je rostoucí úcta k papežství a tím přímo ke křesťanství. I když pomíneme trochu výjimečné pouto mezi papežstvím a neobyčejnou silou církve v Polsku, zůstává zde celá řada cest a veřejných mezinárodních projevů Pavla VI. a v ještě větší míře skutečného poutníka Jana-Pavla II. V paměti zůstává nejen celá řada dojemných okamžiků, jako například v Paříži mše svatá na prostranství před katedrálou, ale také projevy před politiky, vědci a ostatními veřejnými činiteli a už si vůbec nedovedeme představit návrat k papežství, uvězněnému ve Vatikánských zahradách.

My, Češi, s překvapením a vděčností sledujeme náboženskou obrodu doma. Vážíme si statečnosti křesťanů v Československu, a to *katolíků* i *nekatolíků*, kteří spolu s nekřesťany s nasazením celé osobnosti zápasí o svobodu dítek Božích a o lidskou důstojnost pro všechny v podmínkách, o jejichž tvrdosti si my venku už pomaluani neumíme udělat představu.

Není to do značné míry *také* ovoce koncilem započaté obrody? Stačí se nezaujatě zamyslet, aby člověk uznal, že i zde nese koncil své ovoce. A - ruku na srdce - jaká cena, co nám připadá příliš mnoho výměnou za tuto novou naději a radost? Co, kromě úmyslné zloby, nám může připadat příliš mnoho za *takový dar*? Vždyť jsme zde svědky zrodu nových dějin církevních vztahů a tím křesťanství v Československu vůbec, a zřejmě i lepší budoucnosti národní!

*Já už se hýbat nebudu, řekl pařez
(K. Čapek, Bajky a podpovídky)*

NEUŠKODÍ PŘIPOMENOUT, ŽE

Tridentský církevní sněm - bezpochyby jeden z největších a nejdůležitějších v dějinách křesťanství

- konstatoval před celým světem, že západní křesťanství je napříště rozpolceno na dvě veliké části (představte si jen, jak to asi bolelo!)
- v důsledku nejdříve nejasných hranic mezi katolíky a protestanty zavedl opatření, která tyto hranice měla jasně vyznačit, což znamenalo utužení centralistických tendencí, už tak silných v církvi křesťanského Západu. Sem patří výchova kléru, nižšího i vysokého (prakticky výlučně v Římě pro biskupy), ale také např. zákaz hudby v kostele včetně varhan (viz spor okolo varhan v jezuitském kostele sv. Salvátora u Klementina! - naštěstí ovšem tento zákaz nakonec nebyl doopravdy dodržován), povinnost zpovídat se před každým sv. přijímáním (aby kněz měl možnost rozhodnout o pravověrnosti věřícího), což vedlo k rychlému poklesu lidí, kteří přistupovali ke sv. přijímání - a to až do doby Pia X., aj
- Na druhé straně šlechta, jejímiž zaměstnanci byla drtivá většina kněží, nedovolila svolání synod prostě tím, že kněze neuvolnila a tak např. na Moravě takový synod, nezbytný (v době bez jiných komunikací!) pro uskutečnění koncilních dekretů mohl být svolán až skoro za sto (!) let. Pro srovnání: ve Francii se zemský klerus zavázal k uskutečňování tridentských dekretů z r. 1563 přece jen o mnoho dříve, totiž v r. 1615 ...
- Teprve od Tridentského koncilu existují semináře, jak je známe dodnes, jednotné oblečení pro kněze, které se mezitím opět vytratilo, totiž sutana. Předtím tyto věci nepodléhaly žádným nařízením a co se týče vzdělání kněží, byla reforma opravdu už nezbytná.
- Velká nesnáz v Čechách vznikla zavedením společného latinského misálu a na něj navazující^m tlak^{em} k používání gregoriánského chorálu při bohoslužbách. V Čechách byl lidový český zpěv (nebo případně německý) odjakživa důležitým prvkem v životě věřících. Jeho zrušením se začala valit voda na mlýn jmenovitě Českým bratřím s jejich 150 vydáními kancionálů v průběhu 16. století. Národnostní otázka se tak nešťastně zapletla do života křesťanů a stala se trójským koněm reformace od Husa, přes Pražské Artikuly až po rok 1918. A přece - přes tyto dílčí problémy - byl a zůstane Trient

tím, čím pro nás je už po 400 let - totiž velkým církevním sněmem, který rozhodujícím a v nejlepším slova smyslu reformním způsobem poznamenal nás, katolíky, ale také pro protestanty znamenal rozhodující vyjasnění situace a tím skutečný počátek jejich samostatného církevního života!

UŽ JSTE UDĚLAL NĚCO PRO
NEBOJÁCNÉ KŘESŤANY DOMA ?
INFORMUJTE SE U NÁS NA NÁŠ FOND POMOCI
RODINÁM UVĚZNĚNÝCH!

"... mám pocit, že to hlavní pro ně tam je ne to, co pro ně dělám nebo co ještě budeme moci všichni dohromady udělat. To nejdůležitější je skutečnost, že se na ně nezapomenulo a že oni vědí, že se na ně nezapomenulo. Vlastně jsem se od nikoho nedověděl, co konkrétně chtějí - oni si o nic neřeknou. Zřejmě jsou také zvyklí se obejít bez mnoha věcí, které my tady prohlašujeme za nezbytné. Člověk se od nich učí znát pravou hodnotu věcí - mnohé naše "nezbytnosti" se ve světle jejich zkušeností jeví jako výsledek naší bezmyšlenkovitosti; zato tam člověk objeví, jak je pro lidský život opravdu nezbytné vědět jeden o druhém, o starostech a strastech jednoho i druhého, umět i za cenu obětí přinést až do bytu úsměv nebo pohlázení a hlavně - nepřipustit, aby kdokoliv, říkám kdokoliv, byl zahrán do izolace, uzavřen v kleci cizích obav nebo nezájmu ..."

(Francouz po návratu z Prahy)

Znamení moci

*Tady však dejiny přestávaly
jak přibývalo netečnosti
jak přibývalo souhlasu netečnosti
aby kdekoliv za rohem
s vyloučením veřejnosti, a přece ne dosti potmě
a přece ne dosti nápadně, kohosi zvolna svlékali.
Mohl to být kdokoliv, když upadl v jejich ruce
neměl podoby ani krásy
aby se nám tím strašněji podobal*

MUŽ BOLESTI.

*Nevěděli, co činí a co činiti dopouštějí
a jenom divné jim bylo, když domů přijdou
proč doma nejsou za všemi dveřmi zavřenými.
Proč žádná stěna, žádné ústřední topení, žádné houně
žádný kovotěs ani polštáře v oknech nic platny nejsou
proti tomu jak táhne u nich
Mrazilo je, nedovedli se zbavit pocitu přítomnosti
kohosi, kdo neodcházel,
ale byl zde
Stejný a zase docela jiný než tam ten venku
a jeho místo vždy mezi dvěma,
ať si počínali sebezbesileji, sebevíce bez svědků,
zapomínajíce, že z každého soukromí vede okno
na veliké venku, na veliké účastenství
z něhož úniku není.*

(Jan Zahradníček, *Rouška Veroničina*,
Řím 1968)

(Václav Černý, Paměti, Publishers 68 Toronto,
Kanada 1982)

Co se týče toho způsobu, jímž je Francouz demokratem, znám jej, znám jej, znal jsem jej už tehdy. Kulturní i politický francouzský duch se jen neochotně obnovuje, kulturně i politicky Francouz žije z jistého kapitálu jistot, zásad a principů, na nichž pevně lpí. Nevěřte mi, ale v *tomhle* směru je i nejnestálejší Francouz, ale i nejrevolučnější Francouz přímo neuvěřitelným konservativcem, tradicionalistou, dogmatikem: jeho dějiny působí na něj neodolatelně, je jimi zatížen. Neuvěříš, francouzskému psychismu nikdy neporozumíš. Tak náleží mezi nejutkvělejší francouzské jistoty, že na spásu, na myšlenky, jež ho obrodí, celý svět čeká a vždy čekal, jen od Francie. Z těch myšlenek je jedna bytostná, je tak stará jako Francouz sám, je možná už galská, Caesar by k tomu přikývl: absolutní hodnocení jednotlivce, nevyvratitelný individualismus. Víra v hodnotu osoby - její nezávislost, právo se spravovat po svém, právo svobodně konat, myslit, hodnotit - je francouzská víra; v očích Francouze i soupodstatná se samou pravou lidskostí. Vždyť si to Francouz myslel.

Francie, země svéprávných a soběstačných jedinců, a sama soběstačná a svéprávná: oni i ona v sobě uzavřené pevnosti, do sebe zabarikádované, ohrazené, málo vábené ven; venek, Evropa, svět se mají zajímat o ně, nikoliv ony o něj, mají za Francií do Francie, Francie nechce být klientkou, je dodavatelkou: z vášně osobní nezávislosti. Co všechno vám na to nezavěsím!

Francouz prostě nesnáší silnou vládu. Předem ji podezírá z úmyslů omezovacích, intervenčních, uchvatelských, reakčních; v podstatě hlavně jen proto, že je *vládou*. Odtud obecný dojem ve světě, že Francouz je bytostně nedisciplinovaný, zásadní anarchista. Omyl, průměrný Francouz je spíše jen reptal. Další obecný dojem, že je svou mravní podstatou opozičník a levičák. A na tom levičáctví něco je, alespoň ta první polovina francouzského přísloví, jenomže já vám je povím celé, zní takto: *En France le coeur est à gauche, mais la poche à droite*, Francouz je srdcem nalevo, ale kapsu

má vpravo. Teď je přísloví úplné, teď je pravdivé.

Je nesmírně nesnadné vládnout ve Francii. Vláda pravice je a priori podezřelá ze spojenectví s dějinnými silami opresivními a retardačními, církví, feudálním zámkem, armádou, velkokapitálem. Vláda levice na tom nebude o nic líp, levice je tu systematicky podezírána ze špatné správy národního jmění, utrácivosti, mrhání, její politika vede pravidelně k finančnímu krachu. Odtud nesmírná vratkost francouzských vlád, jev zcela vžitý. A pramen podivných omylů ostatního světa, cizinec se dívá, poulí oči, potřásá hlavou, pochybuje o francouzském rozumu, nechápe: vláda stíhá vládu, deset vládních sestav za dva roky! Ale hejlem tu bývá cizinec, nikoliv Francouz. Ten prostě k dešti vlád ani nemrkne: znásilňovat mě nebudeš ani ty pravý ani ty levý, a okrádat se nedám od nikoho: neumíš-li to, zmiz od válu!

Bylo mi do očí, do jak nesmírné míry je v psychismu francouzské demokracie první programový člen, liberté-svoboda, členem základním a hlavním. Svoboda člověka. Důstojnost svéprávného jedince. Ideologie individua. Velká Francouzská revoluce znala jen individuum a nic nad ně. Byla triumfem racionality. Blíženské láskypinosti, představ sociálně blahodějných, úzkostí o vzájemnost mezi lidmi v ní bylo neskonale méně. Uvědomoval jsem si naopak, jak důsledně se Masarykova demokratická myšlenka točí naopak okolo třetího členu programu, fraternité-bratrství, jaký důraz je v ní kladen na poměr člověka k člověku, na sociální zřetel mravnosti a spravedlnosti. Příčině jsem rozuměl: Masaryk byl jako demokrat orientován obsahy, které vkládal do českých národních dějin, tím, čemu říkal "smysl českých dějin", o němž tvrdil, že záleží v opravdovosti náboženského citění. A jako filosof si byl vědom, že prakořeny demokratismu jsou naprosto nepochybně evangelické, křesťansko-náboženské.

Mohlo mě už tenkrát trknout, že je něco i v tom, že Masaryk po celý život tíhl především k demokraciím anglosaským, anglické a americké, a také je lépe znal; a to byly typické demokracie původu nábožensko-protestantského, puritánského. Demokracie sociálně účinné, expansivní, otevřené do světa, máš tu rozdíl domáckého Francouze a Anglosasa mořeplavce ...

Zajímavosti z domova i ze světa

Po jubilejním sletu Sokola v zahraničí, který je svolán do Vídně na dny od 2. do 5. července, se dovídáme o podobné akci zahraničního Orla, totiž o setkání v Neresheimu ve dnech 1. a 2. července. V návaznosti na ně se účastníci mohou zúčastnit také Cyrilometodějské pouti v Ellwangen, které se letos bude konat 3. a 4. července.

Také Naardenské hnutí svolává svůj kongres na léto, takže opravdu o příležitosti k setkání nebude nouze. Jen jestli při té hojnosti nebude trochu nouze o účastníky?

Francouzský katolický deník *La Croix* přinesl ve svém čísle z 22. dubna zprávu o odsouzení P. Bárty a Dr Trojana. Soud se konal v Liberci a vynesl pro každého z obou souzených nepodmínečné tresty na jeden a půl roku vězení. Vznesená obvinění se týkají výlučně tajně sloužených mši svatých a výuky náboženství. V tomto přístupu k náboženství vedou v Evropě dva státy: Československo a Albánie ...

Zajímavá je i pro nás zpráva Mezinárodního peněžního fondu, podle které se Maďarsko stává členem této důležité západoevropské organizace. Je to výsledek dlouholetých a cílevědomých snah maďarských národohospodářů a jistě to znamená novou etapu ve vztazích Maďarska zejména k zemím mimo RVHP, kde se obchoduje a počítá nikoli v rublech, ale v dolarech. Kam až bude moci dospět maďarský reformismus?

Podle zajímavého článku v posledním čísle časopisu *Cahiers de l'actualité religieuse* činí v současné době rozdíl mezi forintem "turistickým" a "obchodním" jen asi 13%. Co na to říká československá koruna a její uživatelé?

Už pět let uplyne 2. června od smrti P. Poklopa, posledního českého kněze v Belgii. Při této příležitosti se sejdou naši krajané v Belgii už 23. května k bohoslužbám v Bruselu, které bude sloužit P. Josef Kolářek TJ z Vatikánského rozhlasu. Spolu s oznámením těchto bohoslužeb prosí Msgr Vrána, který se o naši českou obec v Belgii prozatím stará, o pomoc při zaplacení dluhů, vzniklých velmi rozsáhlou renovací *Nepomucena*, naší koleje v Římě. Velký kus práce už byl vykonán v kapli ústavu, kde se v těchto dnech má začít s barevnými okny, a další velká akce se bude týkat fasády domu.

Tradiční mše sv. cizinců bude letos slavena v katedrále Notre Dame dne 12. června v 18.00 hod a bude ji sloužit jeden z pařížských biskupů, snad sám arcibiskup, Msgre Lustiger. Samozřejmě jsou všichni cizinci a tedy i všichni čeští katolíci srdečně zváni!

V červenci, srpnu a září si připomínáme

- 1. 7. 1952 zemřel v Praze spisovatel Fráňa Šrámek
- 22. 7. 1882 se narodil zakladatel moderní genetiky, G. Mendel
- 20. 8. 1968 překročila vojska varšavské pětky hranice Československa; konec Pražského jara
- 3. 9. 1967 uveřejnily Sunday Times "Manifest čs spisovatelů", jakési odezvy IV. sjezdu spisovatelů
- 14. 9. 1937 zemřel T. G. Masaryk, první prezident ČSR
- 17. 9. 1832 se narodil Dr Miroslav Tyrš, zakladatel Sokola
- 21. 9. 1902 se narodila malířka M. Toyen, vlastním jménem Marie Černínová, která strávila praktický celý svůj život v Paříži
- 23. 9. 1902 se narodil velký český básník J. Seifert
- 26. 9. 1212 získal Přemysl Otakar I. dědičně pro Čechy královskou korunu
- 30. 9. 1938 byl v Mnichově podepsán zástupci čtyř mocností proslulý "Mnichovský diktát"

POSLOUCHÁTE ČESKÉ RELACE RADIA NOTRE DAME?

88,1 MHZ, KAŽDÉ PONDĚLÍ OD 19.30 HOD DO 20.00 HOD

Z přednášky Dr Neuwirtha o P. Šuránkovi

Když byli seminaristé z olomouckého semináře totálně nasazeni do Německa, mohlo se zdát, že je úloha profesora a spirituála skončena. Ve skutečnosti byla jenom ztížena změnou situace a vzdáleností. P. Šuránek zůstal v písemném styku se všemi, kdo si to přáli. Udržoval tak velmi obsáhlou korespondenci, která mu nejen zabírala mnoho času, ale která mu přinášela také nepříjemnosti ve styku s úřady.

Obsah dopisů byl velmi různorodý, tak jako byly různorodé potřeby po celém Německu rozsetých studentů. Vedle praktické stránky měla taková korespondence samozřejmě i svou dimenzi duchovní - v dopisech byly myšlenky pro život budoucího kněze v jeho změněných mimořádných podmínkách, punkta pro rozjímání i náměty k přemýšlení hlubšího charakteru filozofického nebo teologického rázu.

Tato mravenčí práce přinesla své plody: velká většina těchto seminaristů se vrátila po válce do semináře a právě z jejich řad pocházejí ti dnes už také pomalu stárnoucí kněží, na jejichž ramenou spočívá tího pastorače ve dnešním Československu v obrovské olomoucké diecézi. Byl to ten proslulý poslední velmi silný ročník před bídou padesátých let, ze kterého žije Morava dodnes.

Po březnových křtinách bratříčka Aničky Schovancové, malého *Josífka Schovance*, byla do společenství křesťanů křtem svatým přijata také *Evička Řeháková*, o dva roky a pár týdnů mladší, než její starší bratr Jiří. Schovancovi křtili v Alfortville, kde bydlí, Řehákovi v kostele St Sulpice v šestém pařížském obvodu, kam patří. Blahopřejeme a ujišťujeme svou podporou všude, kde to bude zapotřebí k tomu, aby z nich vyrostli dobří lidé a křesťané!

Opustil nás *pan Rauschert*, jeden z nejvěrnějších návštěvníků našich českých bohoslužeb, ale také francouzského kostela Saint Roch, kde byl za účasti krajanů i francouzských věřících pochován dne 26. dubna tr. Mrtvice ho ranila takřka v kapli po sv. přijímání a ještě v nemocnici byl otcem Kolářem zaopatřen.

Jako nedoručitelný se nám vrátil *Oběžník*

pan Baluška M. LUXEMBOURG-VILLE
pan Paleček R. 68270 WITTENHEIM
pan Souček P. 3000 LEUVEN/Belgie
pan Truska Z. 06000 CROS DE CAGNES

NE TO VĚ... ZALP PŘIŠEL NOČET
OBĚŽNÍK...

Na *Oběžník* a na Českou Katolickou Misi přispěli

Anonym 3x	Bernhard	Choutka	Jirkovský	Komárek
Křížová	Kubů	Pech	Peška	Roubíček
Štěbeta	Tejchman	Zemanová		

Všem dárcům upřímně

PÁN BŮH ZAPLATÍ!

Veškeré příspěvky posílejte vždy na adresu

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE - CCP 20138 63 M Paris

Oběžník sám není žádnou právní osobou, nýbrž jen bulletinem České Katolické Misie v Paříži a proto nemůže přijímat žádné příspěvky!

Náš program:

Mše sv. každou první a třetí sobotu v měsíci ve
čtvrt na šest večer (17hod15) v kapli domu
CENTRE SEVRES - 35, rue de Sevres
75006 PARIS
(metro Sevres-Babylone)

Na červen jsme připravili:

5. června - P. Josef Pazderka z Londýna bude při bohoslužbách zastupovat otce Koláře - po mši sv. setkání s ním; přednáška Ing Frynty o architektuře amerického západu
19. června - P. Václav Steiner z Říma, redaktor časopisu STUDIE nám promluví krátce o současných pracích na kapli a domu našeho ústavu *Nepomucenum* a o připravovaných akcích českého střediska Velehrad.
Aperitiv před rozchodem na prázdniny.

NEZAPOMEŇTE SI POZNAČIT

začátek bohoslužeb po prázdninách, jako obvykle třetí sobotu v září, tj 18. září v 17hod15.

Po bohoslužbách přátelské setkání na zahájení nového roku naší činnosti.

POZOR! - nové číslo *Oběžníku* vyjde až v říjnu, tedy po naší první mši sv.

*Sluké prázdniny všem přeje
v naději, že se ve Pdravi zase
setkáme v září
Ote Petr*

"OBĚŽNÍK" - Circulaire, bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne

Certificat d'inscription n. 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement 15,- FF

Editeur responsable: P. Petr K o l á ř S J 35, rue de Sevres 75006 PARIS
tél. 544-58-91

Les abonnements par chèque à l'adresse:

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris